

Η Ελλάδα πρωταγωνιστεί στην ανατολική μεσόγειο

ΤΗΣ ΧΑΡΟΥΛΑΣ (ΧΑΡΑΣ) ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ *

Η εποχή μου ζούμε είναι μια εποχή με έντονες γεωπολιτικές αναταράξεις. Φιλίες δοκιμάζονται και παλιές εχθρότητες αναζωπυρώνονται. Νέες αντιπαλότητες εμφανίζονται στο προσκήνιο, ενώ το διεθνές σύστημα δοκιμάζεται από τα νέα δεδομένα στις εμπορικές σχέσεις. Θα ήθελα να προσθέσω ότι ο νέος προστατευτισμός των αγορών, που είναι διάχυτος, διαμορφώνει καινούργιες σχέσεις στο παγκόσμιο εμπόριο. Η Ανατολική Μεσόγειος, πάντοτε πεδίο διεθνών και τοπικών ανταγωνισμών, βρίσκεται καθημερινά στο επίκεντρο των εξελίξεων. Δυστυχώς, οι εξελίξεις των γεωπολιτικών δεδομένων δεν αξιοποιήθηκαν, σε επαρκή βαθμό, από τα δύο κόμματα που κυβέρνησαν την Ελλάδα κατά την μεταπολιτευτική περίοδο.

Τεσσεράμισι χρόνια πριν ο ΣΥΡΙΖΑ ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας. Εκτός από άδεια ταμεία, βρέθηκε σε μια απερίγραπτη κατάσταση. Οι μνημονιακές δεσμεύσεις είχαν μετατρέψει την χώρα μας σε παρία της Ευρώπης. Τα χρόνια που είχαν προηγηθεί, χρόνια αδράνειας και αδιαφορίας, χρόνια υποταγής και υποχωρήσεων, χρόνια κουμπαριών και παρκαρισμένων κονδυλίων σε εξωτικές χώρες, άφησαν την χώρα ανυπεράσπιστα στις ορέξεις εθνικιστικών επιδιώξεων και πολεμικών απειλών των γειτόνων μας. Απέναντι στο δυσμενές αυτό τοπίο η κυβέρνηση αντέταξε μια συντονισμένη προσπάθεια ανάνηψης. Το κύριο δόγμα της εξωτερικής πολιτικής βασίστηκε στην αρχή των ισότιμων σχέσεων με πολύπλευρη στόχευση.

Τα αποτελέσματα ήρθαν σύντομα. Οι τριμερείς συνεργασίες Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ και Ελλάδας-Κύπρου – Αιγύπτου, όχι μόνο καρποφόρησαν αλλά αποτέλεσαν και το πρότυπο για την ανάπτυξη και άλλων. Έτσι τέθηκαν οι βάσεις για ανάλογη συνεργασία με την Ιορδανία.

Οι πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης άνοιξαν και άλλους δρόμους πολυμερούς συνεργασίας. Παράλληλα με την Συμφωνία των Πρεσπών, που έλυσε την από χρόνια εκκρεμότητα με το συνταγματικό όνομα της γειτονικής χώρας, η εξαμερής των Βαλκανίων έβαλε τις βάσεις πολυμερούς συναντίληψης και συνανάπτυξης στην περιφέρεια της Ευρώπης. Η γεωπολιτική θέση της χώρας μας αναβαθμίστηκε και με την παράλληλη συμφωνία για την στρατιωτική συνεργασία με την Βόρεια Μακεδονία και την επιτήρηση του εναέριου χώρου της από τις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις.

Για πρώτη φορά οι χώρες της Μεσογειακού Νότου της ΕΕ συναντήθηκαν για συνομιλίες. Στις διεθνείς αυτές συναντήσεις τα κύρια θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν ήταν τα μεγάλα θέματα τις λιτότητας, του προσφυγικού, της ενεργειακής απομόνωσης. Σε μια εποχή που η κλιματική αλλαγή είναι παρούσα, η ΕΕ υιοθέτησε πολιτικές θέτοντας «κλιματικούς στόχους». Οι χώρες της ΕΕ κλήθηκαν να ετοιμάσουν τον Εθνικό Σχεδιασμό για την Ενέργεια και το Κλίμα, σκοπός του οποίου είναι η αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής. Οι συνέπειες της οποίας θα είναι ιδιαίτερα δραματικές για το κοινό μας σπίτι, την Μεσόγειο, αφού, οι επιστήμονες προειδοποιούν για μείωση, της τάξης του 20% στην Αν. Μεσόγειο, των βροχοπτώσεων, για πτώση της απόδοσης γεωργικών καλλιεργειών και για κινδύνους ερημοποίησης μεγάλων περιοχών. Είναι χαρακτηριστικό ότι, τα τρία καλύτερα σχέδια, όπως αξιολογήθηκαν από τους ανεξάρτητους συμβούλους της ΕΕ, προέρχονται από τρεις χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου, την Γαλλία, την Ισπανία και την Ελλάδα. Η συνεργασία σε πολιτικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο βρίσκεται σε πλήρη εφαρμογή.

Η γεωπολιτική αναβάθμιση της χώρας είναι ορατή και στην συνέπεια με την οποία οι αρμόδιοι φορείς εργάζονται για το μέλλον. Σχεδιάζεται η κατασκευή του αγωγού EastMed που θα μεταφέρει το φυσικό αέριο της Αν Μεσογείου στις ευρωπαϊκές αγορές, μέσω Ελλάδας. Η συμβολή του αγωγού αυτού, που παρακάμπτει τα τουρκικά εδάφη, θα συμβάλλει στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης, αλλά θα διασφαλίζει και την διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού. Η παράλληλη κατασκευή της ηλεκτρικής διασύνδεσης με το Ισραήλ, ο γνωστός Eastasia Interconnector, συνδέει την Κύπρο με τον ενεργειακό ιστό της υπόλοιπης Ευρώπης, βγάζοντας την από την ενεργειακή απομόνωση.

Σημαντικό παράγοντα ενίσχυσης του διπλωματικού ρόλου της Ελλάδας στο διεθνές προσκήνιο, παίζει και το πρόγραμμα ανάπτυξης έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων τόσο στην Δυτική Ελλάδα, όσο και στην θαλάσσια περιοχή του Ιονίου και Δυτικά της Κρήτης. Ενώ στην αρχή στον διαγωνισμό για τα χερσαία «οικόπεδα» που προκηρύχθηκαν εσπευσμένα το 2014 δεν παρουσιάστηκε ούτε η εταιρεία που ενδιαφερόταν και προκλήθηκε ο σχετικός διαγωνισμός, σήμερα η κατάσταση άλλαξε άρδην. Διεθνείς εταιρείες όπως η ExxonMobil και η Total συμμετέχουν απευθείας προσφέροντας σημαντικά ανταλλάγματα. Ήδη έχουν υπογραφεί συμβάσεις παραχώρησης για περιοχές του Ιονίου, στις οποίες ετοιμάζεται η έναρξη εργασιών, ενώ μόλις την Πέμπτη 27 Ιουνίου υπογράφηκαν οι δύο τελευταίες συμβάσεις με τις προαναφερθείσες εταιρείες για τις περιοχές Δυτικά και Νοτιοδυτικά της Κρήτης. Αν η σχετική αισιοδοξία για την ανακάλυψη εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων αποβεί επιτυχής, τότε η ώθηση στην ελληνική οικονομία θα είναι σημαντική, αφού θα αντικατασταθεί μέρος των εισαγωγών σε ορυκτά καύσιμα, εξάρτηση που υπολογίζεται σήμερα σε επίπεδα της τάξης του 85%. Υπενθυμίζουμε ότι, στην περίοδο μετάβασης σε οικονομίες χαμηλού ή μηδενικού άνθρακα, η χρήση ορυκτών καυσίμων παραμένει αναγκαία, ιδιαίτερα σε όλους τους τομείς των μεταφορών.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ εργάστηκε άοκνα σε διπλωματικό επίπεδο, δημιουργώντας διπλωματικές σχέσεις με πολλές χώρες του πλανήτη. Είναι γνωστά τα πολλαπλά ταξίδια υπουργών σε πολλές χώρες, κοντινές και μακρινές. Ταξίδια που λειδορήθηκαν από τους αρνητές της πραγματικότητας που παραμένουν προσκολλημένοι στην εύκολη λύση της διπλωματίας με «κουμπάρους». Το διπλωματικό κεφάλαιο που δημιουργήθηκε είναι τεράστιο και αναμένεται να αποδώσει άμεσα, αφού στις επιτροπές και τα ψηφίσματα του ΟΗΕ συμμετέχουν, ισότιμα, εκατοντάδες χώρες.

Η σημαντική γεωπολιτική αναβάθμιση που κατέκτησε η χώρα μας, έγινε κατανοητή με τις διεθνείς αντιδράσεις κατά το τελευταίο διάστημα. Τόσο στις Ελληνοτουρκικές σχέσεις όσο και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της Τουρκίας στην Κυπριακή ΑΟΖ. Η εποχή της αδράνειας, της διπλωματίας με κουμπάρους, με γκριζάρισμα ζωνών του Αιγαίου, με οπαδούς της γραμμής «πιστεύουμε τον Ερντογάν και όχι τον Έλληνα Πρωθυπουργό», έχει περάσει ανεπιστρεπτή. Για πρώτη φορά η Ελλάδα βρίσκει στο πλευρό της σημαντικούς εταίρους, έστω σε επίπεδο δηλώσεων, όπως οι ΗΠΑ και η ΕΕ το ενθαρρυντικό σημείο είναι ότι, παράλληλα, όμως, σχεδιάζεται και η λήψη συγκεκριμένων μέτρων εναντίον της προκλητικής και ανιστόρητης πολιτικής του νεοθωμανικού σουλτάνου της Άγκυρας.

Η εξομάλυνση των σχέσεων την περιοχή των Βαλκανίων φέρνει νέες ευκαιρίες ανάπτυξης στην περιοχή. Μέσα στα έργα που ήδη εκτελούνται είναι η ο αγωγός πετρελαίου IGB, με την αμφίδρομη λειτουργία του θα συμβάλλει στην ενεργειακή ασφάλεια τόσο της Ελλάδας, όσο και των Ανατολικών Βαλκανίων. Η δημιουργία της λεγόμενης «σιδηροδρομικής Εγνατίας οδού» θα φέρει και τους πολίτες και τα εμπορεύματα της περιοχής πιο κοντά. Σημαντικός παράγοντας ανάπτυξης όλων των Βαλκανίων θα αποτελέσει το άνοιγμα της σιδηροδρομικής σύνδεσης με την κεντρική Ευρώπη, που είχε διακοπεί από την δεκαετία του 1990, εποχή της διάλυσης της Γιουγκοσλαβίας.

Και άλλες πρωτοβουλίες σχεδιάζονται, όπως για παράδειγμα η σύνδεση του Αξιού με τον Δούναβη, που θα φέρει τα προϊόντα της Θεσσαλονίκης, της Μακεδονίας, της Ελλάδας πολύ κοντά στις αγορές της Ευρώπης, καθιστώντας την Θεσσαλονίκη όχι μόνο ένα Βαλκανικό κέντρο, αλλά ένα ευρωπαϊκό κέντρο

εφάμιλλο των κέντρων, του Ρόττερνταμ, της Βρέμης κλπ. Πολλά έχουν γίνει με την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και για πολλά μπήκαν οι βάσεις για την ολοκλήρωση τους. Πολλά ακόμα πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν. Το μέλλον της Ελλάδας βρίσκεται σε μια Προοδευτική Συμμαχία, που θα εξασφαλίζει

- ισότιμες και πολύπλευρες εξωτερικές σχέσεις
- αξιοποίηση των γεωπολιτικών ανακατατάξεων και ευκαιριών
- αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής.

** Υποψήφιας Βουλευτή Δυτικής Αθήνας, ΣΥ.ΡΙΖ.Α*